

ת"פ 21050/10/21 - מדינת ישראל נגד פלוני

בית משפט השלום בירושלים
ת"פ 21050-10-21 מדינת ישראל נ' פלוני
(אחר/נוסף)

לפני כבוד השופט אביחי דורון
בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

פלוני (אחר/נוסף)

הנאשמים

גזר דין

הנאשם הודה והורשע ביום 17.11.21 בכתב אישום מתוקן, במסגרת הסדר טיעון שלא כלל הסכמה עונשית, בשלוש עבירות איומים לפי ס' 192 לחוק העונשין ובעבירה של תקיפת קטין ע"י אחראי לפי ס' 382(ב) לחוק.

על פי כתב האישום המתוקן, בחמש הזדמנויות שונות בחודשים אוגוסט - ספטמבר 2021, איים הנאשם על אשתו (דאז), עמה היה נשוי עשרים שנה ונמצא בהליכי גירושין ממנה, בפני אחיו, במהלך התכתבות עם אחיו באפליקציית הווטסאפ, בפגיעה שלא כדין בגופה של המתלוננת, בכוונה להפחידו או להקניטו.

בין יתר הדברים, איים הנאשם כי המתלוננת "**תאבד את כל חייה בעולם הזה וגם (בעולם, א.ד.) הבא**", כי "**צריך לשרוף אותה באש... (וכי) הוא יוציא לה את הכליות**".

עוד איים הנאשם כי "**גט ישפוך הדם**"..., כי אחר במקומו היה "**שוחט אותה בלי ברכה ויושב עליה מאסר עולם באהבה**".

בחודש יולי אותה שנה איים הנאשם במישרין על המתלוננת באומרו כי "**אם ידע כי יש מישהו נוסף בתמונה... ישב עליה מאסר עולם**".

קודם לכן, בחודש יוני, עת צפו יחד בכתבה על שירה איסקוב בטלוויזיה, איים הנאשם על המתלוננת באומרו כי "**הוא מבין למה נשים נרצחות**" וכי תראה "**לאיזה מצב נשים מביאות את הגברים שלהם... ותראי מה את עושה לי היום**".

במהלך חודש פברואר באותה שנה, בעקבות דין ודברים ביניהם, תקף הנאשם את בתו הקטינה כשסטר לה בפניה.

תסקירי שירות המבחן:

תחילה, ביום 16.12.21, הוגש **תסקיר מעצר** אודות הנאשם.

התסקיר סקר באופן יסודי את חייו של הנאשם.

עלה ממנו, בין היתר, כי לנאשם אין עבר פלילי, לפני מספר שנים אובחן כחולה במחלת שרירים כרונית המגבילה את תנועתו ומשפיעה גם על מצבו הפיזי והנפשי.

הנאשם עבד, עד מעצרו, ברשות האוכלוסין וההגירה.

לנאשם ולמתלוננת (אז פרודתו) 4 ילדים ומאז מעצרו הוא מצוי בתנאי הרחקה מהמתלוננת ומבתו.

הנאשם הסביר את התנהגותו בלחץ והדחק שחש בתקופת הקורונה בה נשאר עם הילדים לבדו, בקנאתו למתלוננת וברגשי הנחיתות שחש כלפיה, כתוצאה מכל אלה הגיע להתקפי זעם ואלימות מילולית כלפי המתלוננת, ולעיתים פיזית מול ילדיו.

האיומים, לדבריו, היו ביטוי לקושי והתסכול שחווה בתקופת הקורונה ומעולם לא התכוון להוציאם לפועל.

באותה עת, ואף שהיו בטיפול זוגי, החליטה המתלוננת להתגרש ממנו ומאז הרגיש מרומה.

משיחה עם המתלוננת התברר כי יחד עם הנאשם עברה תהליך של "התחזקות", אלא שבעקבות התהליך הגיעו גם התקפות קנאה מצד הנאשם, ובהמשך גם אלימות פיזית אחריה החליטה - לאחר טיפול זוגי שלא שינה את המצב - להיפרד מהנאשם.

שירות המבחן התרשם מתפיסות נוקשות של הנאשם לגבי יחסים זוגיים, ומעיסוק אובססיבי במתלוננת על רקע של דימוי עצמי נמוך.

מסיבות אלה ונוספות, הוערך הנאשם כבעל **סיכון גבוה מאד** להישנות התנהגות עוברת חוק במישור היחסים הזוגיים. שירות המבחן העריך כי רק בטיפול יסודי, כזה הוצע בבית נועם, יש כדי לצמצם את מידת הסיכון.

בתסקיר שני, מיום 2.3.22, שב שירות המבחן על תכני ממצאיו והתרשמותו מהתסקיר הראשון,

ותיאר מבוי סתום בהליכי הפרידה של בני הזוג.

שירות המבחן שוחח שוב עם המתלוננת אשר חזרה על עיקר דבריה, וטענה כי הנאשם מציב מכשולים על הגירושין מתוך עמדה כוחנית.

שירות המבחן מצא כי נפתח תיק נוסף נגד הנאשם בגין הפרת הוראה חוקית (שמאז נסגר, א.ד.) ובהינתן סירובו של הנאשם לטיפול בבית נועם, על רקע קשייו הפיזיים והצורך בנסיעות רחוקות, המליץ על שילוב הנאשם בטיפול אחר, אף שאין בו כדי להפחית משמעותית מרמת הסיכון המוערכת.

בתסקיר שלישי, מיום 15.9.22, מצא שירות המבחן כי הנאשם והמתלוננת התגרשו רשמית, אך נותרו ביניהם עדיין הליכים משפטיים ממוניים.

הנאשם שיתף פעולה עם הטיפול הקבוצתי ששולב בו, ואף היה דומיננטי בין המשתתפים, בתוך כך - שירות המבחן התרשם ממוצפות רגשית גבוהה וצורך בהעמקה בדפוסי תקשורת ודינמיקה זוגיים.

הנאשם תיאר כי מצבו הרפואי החמיר והוא עתיד לקחת חלק בהליך רפואי בחו"ל, עוד הציג מסמך מפסיכולוג שהחל בטיפולים אצלו.

בשיחה עם המתלוננת אמרה כי הקשר בינה לנאשם ממוקד וקונקרטי, ופחתו הלחצים עליה מכיוון הנאשם.

שירות המבחן התרשם ממצוקה ודאגה גדולים אצל הנאשם בעלי השפעה ניכרת על יכולת הוויסות הרגשי שלו, שבאה לביטוי בהשלכת אחריות על שירות המבחן למצבו ולעתידו.

התייחסות הנאשם להרשעתו הוגדרה "פטליסטית", והוא ביטא כלפי שירות המבחן תחושת קורבנות והאשמה שהקשתה על השירות לנהל מולו שיח ענייני.

הנאשם הסביר כי הוא אינו זקוק לטיפול ייעודי לתחום האלימות הזוגית, כי ההליך המשפטי ותנאי חייו הרתיעו אותו דיים, וכי החל לקחת חלק בטיפול פרטי.

שירות המבחן התרשם מנטייה לתוקפנות ואף אלימות מצד הנאשם כאשר יש איום על הדימוי העצמי שלו, ושב על הערכתו כי רק טיפול ייעודי בתחום האלימות הזוגית יכול להפחית ממסוכנותו,

באשר לשאלת ההרשעה, שירות המבחן סבר כי הרשעה עלולה להחריף את המצוקה ואף להפר איזון מסוים מול

המתלוננת, ומנגד התרשם מחוסר תובנה ראשונית ושלילת צורך בטיפול ייעודי.

לפיכך לא בא בהמלצה לביטול הרשעתו, והמליץ על צו של"צ בהיקף מוגדר כעונש לנאשם.

בתסקיר רביעי, מיום 3.1.23, צוין כי הנאשם הביע הסכמתו להשתתף בקבוצה טיפולית ארוכת טווח, ייעודית לגברים שנהגו באלימות בבנות זוגן, עבר בדיקת התאמה ונמצא מתאים לקחת בה חלק.

בתסקיר חמישי ואחרון, מיום 24.5.23, שוחח שירות המבחן שוב עם המתלוננת. לדבריה הקשר עם הנאשם ממוקד וקונקרטי, היא אינה חוששת מפניו, היחסים הגיעו לאיזון יחסי ואף שעדיין מתקיימים הליכי משפט רכשיים אין ביניהם חיכוכים.

המתלוננת הביעה עניין בחזרתו של הנאשם לח"י שגרה, דהיינו - לעבודתו היות שהיעדרה פוגע במצבו הרגשי ובעקיפין גם בילדיהם.

שירות המבחן התרשם כי הקושי שחווה הנאשם וחרדותיו מנפרדות לא פגו, והם עומדים גם ברקע התמשכות ההליכים המשפטית - רכושית שבין הצדדים.

עם זאת, כך צוין, ניכר כי הנאשם מצוי בהליך השלמה עם הפרידה מהמתלוננת ומנסה לבחון שיקום חייו בנפרד ממנה.

שירות המבחן הגדיר את תובנותיו של הנאשם על העבירות כ"ראשוניות" וההתרשמות כי גישתו ביחס לחומרתן ולהשלכות האפשריות שלהן נותרה "מצמצמת".

עם זאת, שירות המבחן שינה הערכתו על רמת הסיכון להישנות התנהגות עוברת חוק (שהוגדרה בתסקיריו הקודמים "גבוהה ביותר" א.ד.).

בהתחשב בגירושין שהושלמו, בהליך הטיפולי וההרתעה שבהליך הפלילי, מצא שירות המבחן בתסקירו האחרון כי "**הופחתה רמת הסיכון**".

בו בזמן התייחס השירות לטיפול בו שולב הנאשם החל מינואר האחרון, וציין כי הנאשם "**נמצא עדיין בשלבים ראשוניים ומתקשה להתבטא באוטנטיות ולגלות תובנות מעמיקות**".

בהמלצתו שב השירות וציין את הימשכות ההליכים המשפטיים כטומנים בחובם "סיכון מיוחד", שב על התרשמותו ועמדתו כי על אף הטיפול הפרטי בו משולב הנאשם, יחד עם זה הקבוצתי במסגרת השירות בו משתתף הנאשם בקביעות, עדיין דרוש המשך תהליך טיפולי בעתיד והעמקה בתובנות.

בשאלת הרשעת הנאשם, מצא השירות כי ביטולה יהווה אפקט מחזק ותומך בתהליך שיקומו. ביטולה יחזק את הדימוי העצמי הנמוך וימתן מסוכנות עתידית.

מסיבות אלה, ועל מנת שלא לפגוע ביכולתו לחזור לעבודתו, או לעבודה כלשהי שבגלל מצבו הרפואי ההיתכנות לה קשה גם כן, **המליץ שירות המבחן על ביטול הרשעת הנאשם.**

עוד המליץ שירות המבחן על העמדת הנאשם במבחן בן 18 חודשים והטלת של"צ בהיקף של 150 שעות על הנאשם.

טיעוני הצדדים:

המאשימה תיארה לפרטיו את כתב האישום המתוקן בו הודה הנאשם, וביחוד את איומי הנאשם על המתלוננת.

על פי המאשימה אמירות הנאשם צריכות "להדליק נורה מהבהבת" ביחס לפוטנציאל מימושן.

המאשימה זיהתה את ההגנה על ביטחונה, חייה, גופה ושלוות נפשה של המתלוננת כערכים מוגנים שנפגעו, ואני מקבל זיהוי זה.

לזכות הנאשם ביקשה המאשימה לזקוף את היעדר העבר הפלילי, הודאתו ולקיחת האחריות למעשיו.

המאשימה ביקשה לקבוע מתחם ענישה נפרד בן מספר חודשי מאסר לכל אירוע וסך הכל עתרה להטיל על הנאשם מאסר בן 12 חודשים וענישה נלווית.

בסיכומיה הדגישה המאשימה את העיקרים שעלו מתסקירי המבחן, את הקנאות, האובססיביות והרכושנות שהפנה כלפיה, כמו גם את מסקנת שירות המבחן ביחס לרמת הסיכון הגבוהה להישנות עבירות בתחום האלימות הביתית.

המאשימה ביקשה לדחות את המלצת שירות המבחן שלא להרשיע את הנאשם בהיותה סותרת באופן קיצוני את מדיניות הענישה, את העבירות שבוצעו ואת סירובו לקחת חלק בטיפול היסודי שהוצע לו על ידי שירות המבחן, בהיותו בעל "מאפיינים אישיתיים בעייתיים שלא טופלו".

המאשימה עתרה לבכר את שיקול ההרתעה האישית על פני כל שיקול אחר, בעבירות אלמ"ב בכלל ובתיק זה בפרט.

הסנגור התרעם כיצד לא אוזכר כלל מצבו הרפואי של הנאשם בטיעוני המאשימה, תהה ביחס לאינטרס הציבורי שבעתירתה, הציג פנייה של הנאשם לנציבות שירות המדינה לדון מחדש בהשעייתו מעבודתו עד תום ההליכים ובעיקר מיקד טיעונו בשינויים שחלו מאז תחילת ההליכים המשפטיים במצבו של הנאשם והמתלוננת:

הסנגור הזכירו כי הנאשם והמתלוננת התגרשו, ציין כי מכר את ביתו וקנה בית אחר, נרתם לטיפול חליפי שהוצע לו על ידי שירות המבחן, ובעטיו המליץ השירות על צו מבחן בן 18 חודשים.

הסנגור אישר כי קיימת עדיין סוגיה רכושית בין הנאשם למתלוננת, טען כי קיים אינטרס קונקרטי משמעותי שייפגע אם יורשע הנאשם, כי אז לא יוכל לחזור לעבודתו וציטט מתסקירי שירות המבחן את ההמלצה להימנע מהרשעה על מנת להפחית את תחושת האובדן והפגיעה בדימויו העצמי, תוך חזרה לסדר יום קבוע ושגרת חיים.

הסנגור טען כי על בית המשפט לאמץ את המלצת שירות המבחן ולבטל הרשעת הנאשם.

עוד טען כי קיים דווקא אינטרס ציבורי מובהק בחזרת הנאשם לעבודתו, שיקום חייו, חזרתו לחברה ושובו להיות אזרח נורמטיבי.

הסנגור ביקש לאפשר לנאשם לעבוד על מנת שיוכל לממן את המשכנתא שלקח לרכישת ביתו החדש וציין שהצירוף של מצבו הרפואי (הקשה גם כך) בתוספת הרשעה ימנעו ממנו יכולת תעסוקתית.

הסנגור ביקש כי בית המשפט יאיץ מתן גזר דין מהר ככל הניתן על מנת שהאירוע כולו יפסיק ללוות את הנאשם בחייו.

הנאשם ביקש להצטרף לדברי הסנגור ולא יסף.

דין והכרעה:

כאמור, אני מאשר את זיהוי הערכים המוגנים שנפגעו, כפי שעשתה המאשימה.

יש לבחון תחילה את מידת הפגיעה בערכים אלה:

בכתב האישום מוזכרים לפחות תשעה מקרים בהם איים הנאשם על אשתו בפגיעה בגופה ובחייה, בחודשים יוני עד

איומים אלה נאמרו על רקע חשדו של הנאשם כי המתלוננת מתרועעת עם גבר אחר, ובעיקר נוכח רצונה להיפרד ממנו, אתו סירב להשלים.

למותר לציין כי אמירתו של הנאשם לשירות המבחן שלא התכוון לממש את איומיו אינה מעלה או מורידה ממידת הפגיעה בערכים המוגנים, הנבחנת מצדו של הצד המאויים גרידא.

ניתן אף לומר כי בנוסף לערכים המוגנים אותם ציינה המאשימה (בטחונה, חייה, שלמות גופה ושלוות נפשה), פגע הנאשם גם **באוטונומיה** של המתלוננת לחיות את חייה כראות עיניה, להפסיק את מה שראתה כהווה (ועבר) פוגעניים ומאיימים, כאלה שאינה מעוניינת להמשיך לחוות עוד במחיצתו, ואף לתכנן את עתידה ולהתחיל חיים חדשים בנפרד מהנאשם.

תסקירי שירות המבחן שתיארו שוב ושוב התרשמות מאובססיביות של הנאשם למתלוננת, הצרת צעדיה, תפיסות מקובעות ושמרניות על יחסי זוגיות (מן הסתם, מה מותר ומה אסור לאשה לעשות במערכת יחסים זוגית וגם כיצד מותר לה לבטא את רצונותיה) תומכים בתחושה שהפגיעה באוטונומיה של המתלוננת הייתה פגיעה קשה.

רצף המקרים, משך התקופה לארכה קרו, עוצמת האיומים שרק הלכה והתעצמה והמחשתם (ע"ע דבריו למתלוננת עת צפו יחד בכתבה על שירה איסקוב), כל אלה מביאים למסקנה כי **רמת הפגיעה בערכים המוגנים הייתה גבוהה.**

אינני רואה עין בעין את עתירת המאשימה לזהות כל אחד מהאירועים המתוארים כאירוע נפרד בגינו יש לקבוע מתחם ענישה נפרד.

דומני שכאשר כל העבירות, באופיין, היו זהות, כאשר המניע לביצוען נבע מאותם יסודות ומאותו "סיפור רקע", העובדה כי נעברו בהזדמנויות שונות אינה מחייבת להפרידן לאירועים שונים ומתיישבת יותר עם "מעשה אחד ונמשך" בגינו צריך למתוח מתחם ענישה אחד, פרט - כמובן - לסטירה שסטר הנאשם לבתו שגם אם המניעים הנפשיים פנימיים לה - היו דומים, יש להתייחס אליה כאירוע שונה ונפרד מהאחרים.

תקיפת הנאשם את בתו לא הייתה תקיפה חמורה והפגיעה בערכים המוגנים באשר למקרה זה הייתה פגיעה נמוכה.

מאידך, לנאשם אין עבר פלילי.

דבריה של המתלוננת בפני שירות המבחן על איומים ואלימות רבי שנים לא באו לביטוי בכתב האישום ולכן אינני לוקח אותם בחשבון שיקולי הענישה.

לנאשם לא מיוחסים מעשי אלימות קודמים נגד מי מילדיו, אף לא בתסקירי שירות המבחן.

הודאתו של הנאשם ולקיחת האחריות על מעשיו, שיתרה בין היתר הליך הוכחות אשר היה פוגע כשלעצמו במתלוננת ואף בילדיהם, מעניקות נקודות זכות לנאשם ויש לתת להם משקל בשיקולי.

אני קובע אפוא כי מתחם הענישה בגין עבירות האימים נע בין מאסר בן מספר חודשים שיכול וירוצה בעבודות שירות לבין מאסר בפועל בן 7 חודשים.

באשר לעבירת האלימות נגד בתו, מתחם הענישה נע בין מאסר מותנה למאסר מותנה ושל"צ.

המלצות שירות המבחן ביחס לענישה שיש להטיל על הנאשם (להבדיל מהרשעתו) אינן "מתכתבות" עם מסקנותי אודות מתחם הענישה.

עם זאת, אותן המלצות לוקחות בחשבון נתונים חשובים נוספים המהווים בהחלט שיקולים בעלי משקל בהחלטתי:

· עד למעצרו ולהליך המשפטי הנוכחי היה הנאשם אזרח נורמטיבי עובד ומתפקד.

· מצבו הרפואי הקשה של הנאשם, הגם שהחל הרבה לפני האירועים שבכתב האישום, הלך והדרדר משמעותית, בין מחלוף הזמן אך בעיקר מהשפעת ההליך המשפטי וכל הקשור לו על אותו מצב. הלכה למעשה הנאשם אינו יכול, פיזית, לרצות מאסר בעבודות שירות.

· המצוקה הסובייקטיבית הקשה אליה נקלע הנאשם עת עמד מול רצונה של המתלוננת להיפרד ממנו, הקשיים הניכרים - אף הם סובייקטיביים אך קיימים - להתמודד עם פרידה בכלל ומהמתלוננת בפרט, אחרי שנות נישואין ממושכות.

· ההליך המשפטי הממושך שעבר הנאשם ומשמעותו בהפחתה המסוימת של הסיכון להישנות עבירות אשר נשקף ממנו.

· תנאי השחרור המגבילים במסגרתם - לאחר ששחרר ממעצר - היה הנאשם במעצר בית בבית אחיו ולאחר מכן בבית משפחתו, הוגבל בתנועותיו ורק לאחר תקופה ממושכת הוסרו גם הגבלות אלה, ונותרו רק הגבלות הריחוק מהמתלוננת והערבויות שהושתו.

היותו נתון ב"תנאי סד" ממושכים, אף שהיו הכרחיים נוכח ההערכה על מסוכנותו,

היו בעלי משמעות נוקבת על המצוקה שחש, בכלל, ובמצבו הרפואי בפרט.

עמוד 8

- גם להשעייתו מעבודתו נודעה משמעות מרחיקת לכת על גורמי היסוד הנפשיים של העבירות אותן ביצע: הדימוי העצמי הנמוך, התחושה של היעדר ערך וכבוד, מקומו בחברה ובמשפחה, חוסר יכולתו להתפרנס ולשקם את עצמו, או לממן את המשכנתא שבעזרתה קנה דירה אחרת לעצמו.
- הגירושין שהסתיימו במהלך ההליך המשפטי, ואף שתחילה הערים הנאשם קשיים על ההליך סופו של יום ששיתף עימו פעולה.
- עמדת המתלוננת באשר לאופי הקשר הנוכחי עם הנאשם, סביב ילדיהם ובכלל, ואמירתה כי אינה פוחדת ממנו עוד וכי הפסיק להטרדה כפי שעשה בעבר. המתלוננת הביעה רצון לאפשר לנאשם לחזור לעבודתו היות שיהיה בכך לתרום למצבו ובעקיפין גם למצב ילדיהם.
- שילוב שיקולים אלה, ואולי נוספים, הביא את שירות המבחן להמליץ על עונש של עבודות של"צ בהיקף של 150 שעות וצו מבחן בן 18 חודשים.

הטיפול בנאשם:

שיקול מרכזי בשיקולי הענישה, הינו יכולת החיזוי של הישנות מעבר עבירות דומות (או אחרות) אצל נאשם פלוני. לצורך זה נדרש בית המשפט לאמוד את מידת ההרתעה האישית הנדרשת בענישת נאשם.

בין מידת ההרתעה האישית לבין שיקומו של נאשם פלוני קיים מאזן של כלים שלובים:

ככל שהערכת השיקום מעידה על יכולת לרדת לשורשם של מניעי העבירות, לטפל בהם, להביא את אט לשינויי תפיסה ובעיקר לאימוץ דרכי התמודדות שאינן פוגעניות כלפי הזולת, כך יפחת הצורך בהרתעה אישית ויקטן משקלה בשיקולי הענישה של בית המשפט.

מלכתחילה המליץ שירות המבחן לנאשם להשתלב בטיפול ב"בית נועם" אך הנאשם סירב לכך.

בתחילה, כך אני סבור, היה מדובר בסירוב "בעלמא", דהיינו - סירוב שנבע בעיקר מחוסר יכולת ואף רצון להכיר בצורך בטיפול יסודי כמפורט לעיל.

בהמשך נוספו על מניעי הסירוב הראשוניים גם מניעים אובייקטיביים, הקושי הפיזי, בהתחשב במצבו הרפואי של הנאשם, הטרחה הגדולה בנסיעה לבית נועם והצורך "לגייס" אחד מאחיו לשם כך, עניין שכנראה לא בא בחשבון מבחינתו.

חלופית לכך שולב הנאשם בטיפול קבוצתי "קצר טווח" שמראש הניח שירות המבחן שהאפקטיביות שלו בהפחתת מסוכנות הנאשם הינה מוגבלת.

בהמשך החל הנאשם בטיפול "פרטי" אצל פסיכולוג, והוא נמצא בטיפול ככל הנראה עד עצם היום הזה.

עם זאת, בשום תסקיר שהוגש עד היום לא הובאו פרטים על הטיפול (למעט מטרות) ואף לא חוות דעת של הפסיכולוג על שיתוף הפעולה של הנאשם עם הטיפול, קל וחומר על התקדמותו.

בינואר 2023 שולב הנאשם בטיפול קבוצתי מעמיק ארוך טווח, ייעודי לגברים שעברו עבירות של אלימות זוגית והוא מצוי בו עד עצם היום הזה.

בתסקיר האחרון שהוגש (אפריל 2023) התרשם שירות המבחן מ"גילויי תובנה ראשונית" של הנאשם ומנגד בהמשך "גישה מצמצמת" באשר לחומרת ההתנהלות והשלכותיה האפשריות. זאת במקביל להתמשכות ההליכים המשפטיים הרכושיים מול המתלוננת, המהווים ביטוי לקשיי ההיפרדות. השירות מצא כי הנאשם "מתקשה להתבטא באוטנטיות ולגלות תובנות מעמיקות".

מנגד, התנסח שירות המבחן בזהירות באומרו כי הנאשם מצוי בתהליך השלמה עם פרידתו מהמתלוננת ו"מנסה לבחון שיקום חייו בנפרד ממנה".

הרתעת הנאשם:

כאשר קיים קושי באבחון, טיפול ובניית דרכי התמודדות אלטרנטיבית עם המניעים לביצוע עבירות, על בית המשפט לתת משקל גבוה יותר להרתעת הנאשם באמצעות ענישה מחמירה.

אמנם נאמר כי ההליך המשפטי שעבר הינו בעל אפקט מרתיע כשלעצמו, אך גם בתסקיר האחרון שהוגש, כפי שצינתי לעיל, התרשם שירות המבחן רק מ"תובנה ראשונית" והמשך התייחסות מצמצמת לעבירותיו והשלכותיהן. כך, אחרי ובמהלך התהליכים הטיפולים שעבר הנאשם.

אוסף לכך גם את דברי הנאשם לאחר טיעוני הצדדים לעונש, במסגרתם בחר רק "לאמץ את דברי בא כוחו", לא הביע לפני בית המשפט חרטה או התייחסות אחרת כלשהי.

שאלת הרשעת הנאשם:

צינתי בהרחבה את דברי הסנגור על הצורך בביטול הרשעת הנאשם על מנת לאפשר לו לשוב לעבודתו, להמשיך בשיקום חייו ולרפא את המניעים מתוכם עבר את עבירותיו.

צינתי גם את דברי המתלוננת אשר בעקפין תמכה אף היא בביטול הרשעת הנאשם באומרה כי לחזרתו לעבודתו יהיה אפקט טוב על מצבו ומצב ילדיהם.

ציינתי את המלצת שירות המבחן, אשר מצא כי הותרת הרשעת הנאשם על כנה עלולה לפגוע באיזון העדין שהושג ביחסיו עם המתלוננת, לחזק תחושת כישלון ולהחריף את מצבו הכלכלי, הרגשי והנפשי.

זאת, בעוד ביטול הרשעתו יתמוך בהליך הטיפול והשיקום שהוא עובר ויאפשר שילובו מחדש בתעסוקה ובמקום עבודתו.

מול אלה, לא הובאה כל ראיה התומכת במסקנה כי הנאשם יוכל לחזור לעבודתו אם תבטל הרשעתו, ומכיוון שההליך המשפטי אינו מוסתר מהגוף הממשלתי בו הנאשם עבד בעבר, השגת ראיה או מסמך דומה אינה צריכה לעורר קשיים מיוחדים.

(ר' לעניין זה גם רע"פ 3224/19, אביב נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו).

אני מוכן לקבל "בשתי ידיים" את ההתרשמות וההערכות שביטול הרשעת הנאשם יטיב עם דימויו העצמי, יסייע ויתמוך בשיקום שהוא מנסה לעבור, וגם יהיה לו אפקט מיטיב על יחסיו עם המתלוננת ועל רווחת ילדיו.

אלא שאינני סבור כי משמעויות אלה משתנות בהרבה בין נאשם פלוני לנאשם אלמוני.

גם אם סובייקטיבית, בעיניי הנאשם, המכות שניחתו עליו אינן בנות השוואה לשום נאשם אחר, אני משוכנע כי לא זו הייתה "כוונת המשורר" ב"הלכת כתב" (ע"פ 2083/96 כתב נ' מדינת ישראל, פ"ד נב(3) 337, 341 (1997) בציינו "אינטרס קונקרטי" כאחד משני התנאים לביטול /אי הרשעת נאשם.

קל וחומר כאשר המשוכה הראשונית - חומרת עבירות הנאשם, ובענייננו ביתר שאת: חומרת הפגיעה בערכים המוגנים, שהוגדרה על ידי כגבוהה, אינה עונה על המבוקש בהלכת כתב כך שגם בהינתן אינטרס קונקרטי יצוק, הייתי מתקשה לבטל את הרשעתו.

העונש הראוי:

אף שהלימה הינה שיקול עונשי בעל משקל רב, דומה שבנסיבות המפורטות שתוארו, לרבות עמדת המתלוננת, משקלה אינו מכריע.

באיזון בין כל השיקולים שפורטו לעיל, ומתוך תקווה שלא להיכזב, החלטתי לאמץ חלקית את המלצת שירות המבחן ואני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

1. מאסר למשך 7 חודשים ואולם הנאשם לא ירצה עונש זה אלא אם יעבור בתוך 3 שנים מהיום כל עבירת אלימות במשפחה, לרבות איומים, לפי חוק העונשין.

2. 150 שעות של"צ, שירות המבחן יכין תכנית של"צ ויעבירה לבית המשפט בתוך 45 ימים מהיום.

עמוד 11

חזקה על שירות המבחן שהתכנית שיכין תותאם למגבלותיו הפיזיות של הנאשם.

3. ניתן בזאת צו מבחן בן 18 חודשים על הנאשם במהלכם יימצא הנאשם בטיפול ובפיקוח שירות המבחן ומובהר לנאשם כי אם לא יעמוד בתנאי המבחן יוכל בית המשפט להפקיעו ולגזור עליו עונש אחר תחתיו.

4. פיצוי למתלוננת בסך 3,000 ₪, הפיצוי יקוזז כנגד הפקדה בסך 7,000 ₪ שהפקיד הנאשם ויתרתה תוחזר לידיו. בהיעדר הפקדה ישולם הפיצוי עד יום 1.1.24. המאשימה תעביר טופס פרטי מתלוננת למזכירות בית המשפט בתוך יומיים.

5. אני מחייב את הנאשם להצהיר כי אם יעבור, בתוך שנה מהיום, כל עבירת אלימות במשפחה לרבות איומים, ישלם סך 10,000 ₪. הצהרת הנאשם נרשמה בפניי.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 ימים.

11.09.2023